หอสมุดกลาง สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อมรณศึกษา และเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อมรณศึกษาตามตัวแปรเพศ และเขตที่ตั้งของโรงเรียน

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาแบบสหศึกษาของรัฐบาล สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ทั่วประเทศทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ซึ่งมีจำนวนโรงเรียน 594 โรงเรียน มีนักเรียนทั้งสิ้น 128,597 คน เป็นนักเรียนชาย 64,040 และนักเรียนหญิง 64,557 คน

กลุ่มตัวอย่างประชากร

ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างประชากรจากนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาแบบสหศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ทั่วประเทศทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค โดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multistage Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งสิ้น 1,200 คน เป็นนักเรียนชาย 600 คน และนักเรียนหญิง 600 คน โดยมีขั้นตอนการสุ่มตัวอย่างดังนี้

ขั้นที่ 1 หาขนาดของตัวอย่างประชากรโดยใช้สูตร ยามาเน (Yamane 1976:581) โดยกำหนดให้มีระดับนัยสำคัญเท่ากับ .05 ได้ขนาดของตัวอย่างประชากรน้อยที่สุดต้องใช้ 399 คน (ดูในภาคผนวก) แต่ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้ตัวอย่างประชากรทั้งสิ้น 1,200 คน

ขั้นที่ 2 สุ่มตัวอย่างประชากรโดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Mutistage Sampling) ดังนี้

1. สุ่มจังหวัดจากเขตการศึกษาทั้งหมด 12 เขต โดยสุ่มมาเขตละ 1 จังหวัด ได้ 12 จังหวัด รวมกรุงเทพมหานครด้วยรวมเป็น 13 จังหวัด

2. สุ่มโรงเรียนจากจังหวัด 13 จังหวัด โดยสุ่มมาจังหวัดละ 2 โรงเรียน สุ่มโรงเรียนในเขตเมือง 1 โรงเรียนและโรงเรียนนอกเขตเมือง 1 โรงเรียน โดยวิธีการสุ่มแบบง่าย (sample random sampling) ได้โรงเรียนทั้งสิ้น 26 โรงเรียน

3. คำนวณกลุ่มตัวอย่างประชากรในกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนจากสูตรต่อไปนี้

กลุ่มตัวอย่างประชากรในกลุ่มตัวอย่างโรงเรียน =

$$\frac{\text{ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง} \times \text{ประชากรในโรงเรียน}}{\text{ประชากรทั้งหมดในกลุ่มตัวอย่างโรงเรียน}}$$

โดยสุ่มตัวอย่างนักเรียนชาย และนักเรียนหญิงให้มีจำนวนเท่าๆ กัน ได้นักเรียนเป็นกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งสิ้น 1,200 คน เป็นนักเรียนชาย 600 คน และนักเรียนหญิง 600 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องความตายของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อมรณศึกษา

การสร้างแบบสอบถาม

1. ศึกษาหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524

2. ศึกษารวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องความตาย และมรณศึกษาจากหนังสือ เอกสาร วารสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3. สร้างแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับมรณศึกษา ซึ่งลักษณะแบบสอบถามประกอบด้วย 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปและประสบการณ์ที่เกี่ยวกับเรื่องความตาย เป็นแบบสำรวจรายการ (check list) จำนวน 8 ข้อ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อมรณศึกษา เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (rating scale) 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 74 ข้อ โดยแยกเป็น 6 ด้านดังนี้

1.	จุดมุ่งหมายในการเรียนมรณศึกษา	10 ข้อ
2.	เนื้อหาวิชามรณศึกษา	18 ข้อ
3.	คุณสมบัติผู้สอนวิชามรณศึกษา	12 ข้อ
4.	การจัดและการดำเนินการการเรียนการสอนมรณศึกษา	13 ข้อ
5.	วิธีสอน อุปกรณ์และการวัดผล	15 ข้อ
6.	ความคิดเห็นทั่วไป	6 ข้อ

และเป็นคำถามปลายเปิดให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นและเสนอแนะเพิ่มเติมด้านละ 1 ข้อ

4. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจ พร้อมทั้งขอคำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม

5. ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยนำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านสุขศึกษา สังคมวิทยา และมัธยมศึกษา จำนวน 10 ท่าน ทำการตรวจความตรงตามเนื้อหา ความถูกต้องของเนื้อหา สำนวนภาษาที่ใช้ พร้อมทั้งขอคำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้มีความเหมาะสมกับการนำไปใช้

6. ปรับปรุงแบบสอบถามที่ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะ

7. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (try out) กับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่ามะกาวิทยาคม จังหวัดกาญจนบุรี ที่มิใช่กลุ่มประชากร จำนวน 60 คน เพื่อหาความเชื่อมั่น (reliability) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.92

8. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพก่อนนำไปใช้ในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ไปขอความร่วมมือจากกรมสามัญศึกษา

2. กรมสามัญศึกษาออกหนังสือถึงผู้อำนวยการและครูใหญ่ โรงเรียนมัธยมศึกษาทั้ง 26 โรงเรียน เพื่อแจ้งให้ทราบและอนุญาตให้ดำเนินการในการเก็บรวบรวมข้อมูล

หอสมุดกลาง สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3. ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักเรียนที่เป็นตัวอย่างประชากร แต่ละโรงเรียนในภาคต้นปีการศึกษา 2532

4. นำแบบสอบถามไปดำเนินการให้นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 ตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง โดยเริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ 24 พฤษภาคม 2532 ถึงวันที่ 30 มิถุนายน 2532 และได้แบบสอบถามกลับคืนมาครบเป็นฉบับสมบูรณ์ สำหรับใช้ในการวิเคราะห์จำนวน 1,200 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

<u>การวิเคราะห์ข้อมูล</u>

เมื่อรวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. สำรวจแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับเพื่อคัดเลือกฉบับที่สมบูรณ์ไว้วิเคราะห์ต่อไป

2. นำแบบสอบถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามและประสบการณ์เกี่ยวข้องกับเรื่องความตาย มาแจกแจงความถี่ของคำตอบคิดเป็นร้อยละ และนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

3. ข้อมูลของแบบสอบถามตอนที่ 2 ดำเนินการดังนี้

3.1 หาค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของคะแนนที่ได้จากความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อมรณศึกษา โดยกำหนดค่าคะแนนจากแบบสอบถามเป็น 5 ระดับ ดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เท่ากับ	5 คะแนน
เห็นด้วย	เท่ากับ	4 คะแนน
ไม่แน่ใจ	เท่ากับ	3 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	เท่ากับ	2 คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เท่ากับ	1 คะแนน

และแปลความหมายของค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) ตามเกณฑ์ความคิดเห็นดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง	4.50-5.00	ความหมาย	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	3.50-4.49	ความหมาย	เห็นด้วย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	2.50-3.49	ความหมาย	ไม่แน่ใจ

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50-2.49 ความหมาย ไม่เห็นด้วย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.49 ความหมาย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

แล้วเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

3.2 ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของตัวแปรเพศ และเขตที่ตั้งของดรุงเรียน โดยใช้ค่า ที (t-test) ที่ระดับนัยสำคัญ .05 แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การคำนวณหาค่าร้อยละ ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่า ที (t-test) โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปเอส พี เอส เอส เอ็กซ์ (SPSSX - Statistical Package for the Social Science X) ของสถาบันบริการคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย